

ΟΙ ΣΥΓΧΡΟΝΟΙ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ

Η ΜΕΛΑΓΧΟΛΙΚΗ ΖΩΗ ΕΝΟΣ ΔΙΑΣΗΜΟΥ ΕΥΘΥΜΟΓΡΑΦΟΥ

Μιά προφητεία του πατέρα του Ξανρόφ, που διεψεύσθηκε πανηγυρικά. 'Ο μικρός ελάκας Ζυλιέν Ντυφρέν. «Θά γίνω εὐθυμογράφος!» Τό νέο άστρο του «Μαύρου Γάτου». 'Η πρώτη επιτυχία του Ξανρόφ. 'Η δόξα και ο πλούτος. 'Η μελαγχολικές συντηρίες τής Ξανρόφ. Τά δώρα του στους φίλους του. Πώς κοριόδεινε τούς άκαδημαϊκούς, κτλ. κτλ.

Ι άναγνώσταί μας γνωρίζουν πολύ καλά τό διάσημο Γάλλο συγγραφέα Ξανρόφ από τά άπειρα εὐθυμογραφικά διηγήματά του που έχουμε δημοσιεύσει ώς τώρα, εικονογραφημένα τά περισσότερα από τόν ίδιο. 'Εκείνο, όμως, που δέν ξέρουν, είναι ότι ο πνευματώδης αυτός διηγηματογράφος υπήρξε ένας άπό τούς έξωφρενικότερους μπόεμ τής Μονμάρτης κ' ένας από τούς στυλοβάτες του «Μαύρου Γάτου», του περίφημου φιλολογικού καρεφίνου τών Παρισίων, για τό όποιο σάς έχουμε κάνει λόγο επανειλημμένως. Σήμερα, λοιπόν, θά σάς αναφέρουμε μερικά από τά ώραιότερα περιστατικά τής μπόεμικής ζωής του Ξανρόφ.

"Όταν γεννήθηκε ο Ζυλιέν Ντυφρέν—αυτό είναι τό πραγματικό όνομα του Ξανρόφ—ο πατέρας του, άφου εξέτασε προσεκτικά τό γόνο του, κούνησε μελαγχολικά τό κεφάλι του, ψιθυρίζοντας:

—Τό παιδί αυτό θά γίνη πιό κουτό και από τά λάχανα! Πράγματι, ο μικρός Ζυλιέν δέν έδινε έκ πρώτης όψεως τήν έντύπωση παιδιού που προκίστικε από τή Φοσι μ' έξαιρετική νοημοσύνη. Τά μισόκλειστα μάτια του, ή ακυθρωτή έκφρασι του προσώπου του, τό άποθλακωμένο ύφος του, τόν έκανε νά φαίνεται, και μέσ στα σπάργανα ακόμα, σαν γέρος δημόσιος υπάλληλος, ο όποιος μούχλιασε μέσα στή σκόνή τών έγγραφοών...

Τά χρόνια περνούσαν και ο νεαρός Ντυφρέν έξακολουθούσε νά είναι θραδικίνης, θαρβύθμος, άφρημένος, θαριστιμένος από τή ζωή πριν ακόμα τή γνωρίσει... Ποτέ δέν τόν είδαν νά παίζη με τά σουμιλήκά του παιδιά, νά γελά, νά κάνη άταξίες...

—Τό έχω καμύ ποδ δέν έσπασε ούτε ένα πιάτο μέχρι σήμερα τό παιδί αυτό! Έλεγε ή μητέρα του. Τί θλάκας, Θεέ μου! Τί θλάκας!...

Ίσως πολλοί από τούς άναγνώστες μας νά υποθέσουν ότι ο Ντυφρέν ήταν σοβαρός και μελαγχολικός επειδή τόν άπασχολούσαν θαθείες σκέψεις και ώψηλά προβλήματα. 'Ο Νεύτων σέ ηλικία έξη έτών είχεν άρχισει νά θασαινίζεται από μαθηματικά προβλήματα, που έκαναν νά φανούν στο μέτωπό του πρώτες ρυτίδες. 'Ο Μόζαρτ έφτά χρονών παιδάκι, έπαιε σέ θαθείες όνειροπολήσεις, παρακολούθωντας έκστατικός τά μουσικά κύματα που έδονούσαν στήν ψυχή του. Μέ τόν Ξανρόφ δέν αυθενάει τίποτα τέτοιο. 'Ο Ξανρόφ ήταν θλάκας. Καμμία σκέψη δέν άπασχολούσε τό μυαλό του. Και ήταν πάντοτε ο τελευταίος στήν τάξη του...

Φαντασθήτε τώρα τήν κατάπληξη του κ. Ντυφρέν, όταν, μία μέρα,—ο Ζυλιέν ήταν τότε δεκαπέντε χρόνων,—ρωτώντας τό θλαστό του τί επάγγελμα σκόπευε νά κάνει, έλαβε τήν έξης έντελώς άπροσδόκητη άπάντησι:

—Θά γίνω εὐθυμογράφος!

—Έσύ θά γίνης εὐθυμογράφος; φώναξε κατάπληκτος ο πατέρας.

—'Εγώ, μάστα!...

—Δέν είσαι καλά, παιδί μου!.. Οι εὐθυμογράφοι πρέπει νά είναι έξοφνοι άνθρωποι!

—Και ποίος σου έπεί ότι έγώ είμαι θλάκας;

—Ο κ. Ντυφρέν έφριε μία λοφή ματιά στο γούνο του και δέν είπτε τίποτα. Τό θρώρησε περιττό ν' άπαντήση. 'Ανασηκωσε μονάχα τούς ώμους του, άναστενάζοντας θαθεία...

"Ένα θράδυ,—πέρασαν πέντε περίπου χρόνια από τή σκηνή που σάς άφηγηθήκαμε παραπάνω,—ο Ροδόλφος Σαλί, ο διευθυντής του «Μαύρου Γάτου» παρουσίαζε στους πελάτες του κέντρον του ένα κοντόσωμο νέο, με

χαμηλό μέτωπο, με μισόκλειστα μάτια, με κινέζικο μουστάκι, με ύφος τέλοσ ανθρώπου που δέν έδινε τήν έντύπωση ότι ήταν μεγαλοφυΐα.

—Ο κ. Ξανρόφ,—είπε ο Σαλί στους πελάτες του,—είνε τό νέο άστρο του «Μαύρου Γάτου». Δέν λάμπει θέβαια ούτε με τήν εμφάνισί του, ούτε και με τήν έξυπνάδα του. 'Εν πάση περιπτώσει, θεώρησα άπαραίτητο κοντά στους τόσους έξυπνους συνεργάτες μου νά πάρω κ' ένα θλάκα. 'Ο κ. Ξανρόφ θά σάς άφηγηθή τώρα μία εὐθμη ιστορία του... Είδοποιούνται οι αξιότιμοι πελάται ότι θά υποχρεωθώ νά πληρώσω νά ποτήρια και τίς καρέκλες που θά τού πετάξουν στο κεφάλι!...

"Όπως ο Ζουδ, ο περίφημος σασσολέ, για τόν όποιο σάς έχουμε κάνει λόγο τελευταία, έτσι και ο Ξανρόφ ήταν στο παρυσιαστικό του θαρβύ και μελαγχολικός. Μόλις όμως προχώρησε στήν άνάγνωσι του διηγημάτων του,—ένος διηγήματος έξωφρενικού, γεμάτου κομικά έπισόδια και άπίθανες μ' κάλο. θαλμένες σκηνές,—οι πελάται του «Μαύρου Γάτου» έξέσπασαν σ' όμηρική γέλια. Και τά γέλια αυτά συνεχίστηκαν ώς τή στιγμή που ο Ξανρόφ τελείωσε τήν άνάγνωσι του διηγηματός του,—με τό ίδιο επίσημο ύφος, σαν νά έβγαζε ένα επικριθειο λόγο!...

Τήν άλλη μέρα, ο Ξανρόφ ήταν διάσημος σ' όλο τό Παρίσι. "Όλα τó εὐθυμογραφικά περιοδικά ζητούσανε τή συνεργασία του και οι διευθυντά τών μουσικών θεάτρων τόν παρακαλούσαν νά τους γράψη μία έπιθεώρησι... 'Ο Ξανρόφ δέν χαλούσε κανεινά τό χατήρι. Τους ευχαρισταύσε όλους, αυτοστιγμεί! "Όταν τού ζητούσανε κανένα διήγημα, έβγαζε ένα μπλόκ από τήν τσέπη του και τό έγγραφε άμέσως με καταπληκτική ευγείρια και ταχύτητα, εικονογραφώντας τό συγχρόνως, έπιδεί ηχε ταλέντο και σκιτσογράφου. Τά περισσότερα από τά διηγήματά του τά έγγραφε θρόνος, στο θρόμο ή στον έξώστου του λεωφορείου! "Όταν, όμως, κατάλαβε, ότι διαφόροι φασέρ, τόν πταματούσανε στο θρόμο και τού ζητούσανε ένα διήγημα έξε όνόματος ενός περιοδικού, άπλως για νά άπολαύσουν τό θέμα ενός λογογράφου που παρήγαγε με τόσο γονιμότητα, έκοψε τήν...κακή αυτή συνήθεια και άρχισε νά γράφη και αυτός στο γραφείο του.

Μέσα σέ λίγα χρόνια, ο Ξανρόφ σχημάτισε τεράστια περιουσία από τά ποσοστά που έπαιρνε από τό «Μαύρο Γάτο», και από τά συγγραφικά του δικαιώματα. 'Η δόξα όμως και ο πλούτος δέν τόν θάμπωσαν. 'Εξακολουθούσε νά είναι ταπεινός, πάντοτε θραδικίνης και μελαγχολικός. 'Απόφευγε τή συντροφία τών συναδέλφων του και, γενικά, κάθε εὐθμιου τύπου. 'Ο άνθρωπος που σκόρπιζε άκράτητα γέλια με τά διηγήματά του δέν μπορούσε νά θλέπη τούς άλλους νά γελούν και ν' άστεϊεύωνται!... Σύχναζε άποκλειστικά στις ταθερές που θρισκόντουσαν κοντά στα κοιμητήρια, και στις όποιες πηγαιναν μονάχα εκείνου που έπισκεπτόντουσαν στα νεκροταφεία προσφιλείς τους νεκρούς! Καταλαβαίνετε τώρα τί είδους...εὐχάριστη συντροφία έκαναν αυτοί οι άνθρωποι... Γι' αυτό τό λόγο ακριβώς ο Ξανρόφ έπιζούσε τήν παρέα τους!...

'Ο Ξανρόφ δέν είχε στενοūs φίλους. "Όταν τόν έπίανε ή μαγιά τών διαγύσεων, σταματούσε ένα άγνωστο από Μονμάρτη,—όποιος και άν ήταν αυτός, είτε κομμουνισμένος κύριος, είτε κουρελής άλήτης,—τόν έπίανε από τό χέρι και άρχιζε νά τού διηγείται τή ζωή του, τις περιπέτειές του, νά τού έκθέτη τις αντίληψεις του για τή ζωή και τό θάνατο... Και ύστερα τόν πηγαινε, κατά τά χαράματα, στο σπίτι του. "Αν τό πρόσωπο αυτό φαίνονταν εὐκατάστατος κύριος, ο οικόδεσπότης τού χάριζε είς άνάμνησιν τής θραίεως θραδείας πού πέρασανε μαζί—κανένα θάξο ή μπιμπέλο ή έργο τέχνης. ('Από αύτου τής άπόμειωσ, τό σπίτι του εδουθε-

'Ο Ξανρόφ στο γραφείο του

ΤΑΔΕ ΛΕΓΕΙ Η ΕΠΙΣΤΗΜΗ

ΠΩΣ ΠΡΟΛΑΜΒΑΝΕΤΑΙ Η ΤΡΕΛΛΑ

«Αποροϋμε τάχα να προλάβουμε την τρέλλα.»
Στο ερώτημα αυτό ο καθηγητής Μίλλερ Γελινέκ άπαντά ότι:
«Η τρέλλα είναι ή πιο εύγενική άπό όλες τις άρρώστιες, γιατί μάς προειδοποιεί πάντοτε όταν πρόκειται να μάς έπισκεφθώ. Κι' έτσι, όταν έξορμει τά μυλλίλια άπό χρησιμοποιοί, μοποροί, ή τις κλεισίσιμει ήν λάτρω.»

Ίδου λοιπόν μερικά άπό τά μυλλίλια πού στέλνει ή Α. Μ. ή τρέλλα στους ανθρώπους, γιά να προαναγγείλν τον έρχομό ής.

Πρώτο μυλλίλιό—προγνωστικό σημείο στή γλώσσα ής έπιποτήμης—είνε: Ή άπνίνα, πού προέρχεται άπό έναν διαρκή πο-νοκέφαλο.

Δεύτερο: Τό ν' άκούη κανείς παράξενους ήχους ή στιγ-μή πού πρόκειται ν' άποκοιμηθώ.

Τρίτο: Τό να νευριάσεθώ γιά ζήτηματα πράγματα.

Τέταρτο: Τό να γελάτε χωρίς κανένα λόγο.

Πέμπτο: Τό να μονολογώτε δυνατά χωρίς νάχετε δοκιμάσει προηγουμένως καμιά οσοβαρή συγκίνηση.

Έκτο: Τό να ενδιαφέρεσθε υπερβολικά γιά ότι κι' άν κά-νη ο πλησίον σας.

Έβδομο: Τό να συλλέγετε πράγματα, πού να μην ξέρετε άπό πριν σε τί θα τά χρησιμοποήσετε.

Όγδοον: Τό ν' αλλάζετε εύκολα ιδέες, π.χ. τό να γίνεσθε άξανα άπό φιλόηθος άθροισκος, κτλ.

Έννατον: Τό ν' αλλάζω συχνά ο γραφικός σας χαρα-κτήρας.

Δέκατον: Τό να μη μπορέτε να συγκεντρώσετε ή σκέ-ψη σας άπάνω σ' ένα ζήτημα.

Ένδέκατον: Τό να σάς πιάνω συχνά ένα είδος άφηρημά-δας. Και

Δωδέκατον: Τό να ύποψιάζεσθε χωρίς κανένα λόγο τους φίλους σας.

Όταν παρατηρήσετε αυτά τά συμπτώματα πρέπει να τρέξετε, χωρίς καμιά καθυστέρηση, στο γινάτρο—τόν ειδικό γινάτρο—και να του έκθέσετε λεπτομερώς ήν κατάστασι σας. Ήν τό κάνετε αυτό, θα πρόλαβετε άσφαλώς ήν τρέλλα και θα γίνετε σε λί-γο καιρό άρρωτος άπ' αυτήν. Ή θεραπεία σας δε έξαρτάται όχι τόσο άπό τά φάρμακα πού θα σάς δώσω ή γινάτρος σας, άλλα κυρίως άπό μερικούς κανόνες ύγιεινής και διαίτης πού έπιβάλλονται άνάλογως των συμπτωμάτων ής τρέλλας πού σας έπιπέλει.

Έχετε λοιπόν τό νοϋ σας!...

γράφου ήταν πραγματικό μουσειό.) Και άν ο άχώριστος φί-λος» του ήταν κανένας άληθής, ο Ξανρόφ τον έντυνε με και-νούργια ρούχα άπό πάνω ως κάτω!...

Ο περίεργος αυτός διηγηματογράφος, είχε τά μέσα να ζήση σάν άστος. Και είχε πράγματι ένα σπίτι περίφημο στο Παρίσι γιά ήν πλούσια επίπλωσι του. Αυτό όμως δεν τον έμποδίζε να κάνει, πολλές φορές, τρεις και τέσσερες μέρες να πατήση τό πόδι του στο σπίτι του,—να τρώη, περπατώντας στο δρόμο, ψωμί και σαλάμι, να κοιμάται είτε σε λαϊκά ξενοδοχεία είτε και κάτω άπο τις γέφυρες του Σηκουάνα! Ήνώ είχε ήνγκαρ-ταρόμπα του έφωδιασμένη πάντοτε με άπειρα κοστούμια—γιά να τά μοιράζω στους άλήθεις,—αυτός κυκλοφορούσε στους δρό-μους μ' ένα παμπάλαιο παλτό και με παπούτσια μπαλωμένα! Όταν, όμως, θρικότανε σπίτι του, ντυνότανε με μεγάλη προ-σοχή κ' έπιμέλεια.

Ο Ξανρόφ αισθανόταν ακατακίνητη περιφρόνησι προς τους «σοβαρούς» ανθρώπους των γραμμάτων. Πρό παντός, δεν ήπιε τους άκαδημαϊκούς. Μιά μέρα, έκανε ένα δέμα μερικά άπό τά μαθητικά τετράδιά του, γεμάτα άνόητες έκθέσεις και...διορ-θώσεις των δασκάλων του και τά έστειλε στή γραμματεία ής Γαλλικής ΉΑκαδημίας με ήν άκόλουθη έπιστολή:

«Σας στέλνω μερικά άπό τά έργα μου, τά όποια μου δίνουν, νομίζω, τό δικαίωμα να με θεωρέιτε συνάδελφό σας, και σάς παρακαλώ να ένεργήσετε τά δόντια γιά να λάρω κι' εγώ μια θέση στήν ένδοξη ΉΑ-καδημία σας.»

...Ο Ξανρόφ ζή ακόμα σ' ένα Παρισινό πρόσαιτο. Έπαψε άπό καιρό να γράφω. Είναι, έξ άλλου, τόσο γέρος, ώστε δεν μπορεί πειά να κρατήση ήν πένα στο χέρι του. Ο άνθρωπος πού έγραψε μερικά άπό τά πιο έξυπνα Γαλλικά διηγήματα των τελευταίων δεκαετηρίδων, ο άνθρωπος πού πέρασε δηλ ή ζωή του θαρρός και μελαγχολικός, έχει πέσει σήμερα σε μία κατά-στασι πού δεν διαφέρει διόλου άπό τό Ξαναδάραμα. Καιεις δεν ενδιαφέρεται πια γι' αυτόν, γιατί σε κανένα δεν χάρισε ήν καρδιά του, κανένα δεν μόπορε να τον κάνει φίλο του... Ήζη-σε μόνος και πεθάνει τώρα μόνος!

ΞΕΝΟΙ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΙ ΠΟΙΗΤΑΙ

ΕΚΛΕΚΤΕΣ ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΙΣ

UN JEUNE HOMME

(Του ANTPRE SENIE)

Ήμου άδύνατο παιδι, ώρη ά ήταν και μεγάλη
Και με τό χαμογέλιο ής κοντά ής με προσκάλει.
Συχνά στο γόνα ής θρόβω, μ' άβωό τό χέρι άκούη.
Τό πρόσωπό ής χάιδεω, τον κόρφο ής, ήν κόμη.

Και κάποτε καμόνισαν τό άγαπητό ής χέρι.
Τ' άνήσυχτα τά χρόνια μου να τιμωρή πώς ξέρει.
Μπροστά στους άγαπητικούς, κοντά σ' αυτή, τά θράδια.
Άπ' ήν πεντάμορφη έπαρση τά πιο πολλά τά χάδια.

(:Λιμζεζ ωηιγιλ λιμο ρησιολε μ ηρη) Ήσοφ Ήσοφ
Μ' άγκάλιασε χιλια φιλά στο στόμα να μου δινή!
Και οι πιστικοί ψιθωρίζω κυττάζοντας έμένα:
«Τό τρισμακάριστο παιδι! Πόσα καλά χαμένα!»

Μεταφράσις ΛΕΑΝΤΡΟΥ ΠΑΛΑΜΑ

Η ΤΡΕΙΣ ΚΟΡΕΣ

(Του ACHILLE MILLIEU)

Τρεις κόρες ήγιναν στρατί, στρατί, χειροπιαστά

Έσθυνε ή μέρα κ' έτρεπε τό φώς τό άποσπερήτη...

Πρόβαινε ή μία και τόνισε τραγούδια χαρωπά,

Ή δεύτερη όνειρεύονταν, και στέναζεν ή τρίτη.

Ή πρώτη ρώτησε: «Άδερφέ, τί νάν' ή άγάπη, τί;

—Δέν ξέρω, είπεν ή δεύτερη, μά κάπου είδα γραμμένο

Χωρίς άγάπη μία καρδιά να ζήση δεν μοποεί.

—Έγώ τό ξέρω, άπήτησεν ή τρίτη, και πεθαίνω!»

Ο ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΣ ΒΙΟΣ

(Κατά τον ΠΟΣΕΙΔΩΠΠΟΝ)

Τί δρόμο στή ζωή του κανείς ν' άκολουθήση;

Στήν αγορά και λόγια και δίκες θ' άπαντήση.

Στό σπίτι του φροντίδες, εις τους άγρούς του κόπους.

Στή θάλασσα τρομάρες, στής ζειντειαίς τους τόπους.

Άν μόν παράδες έχεις, φοβάσαι μη τους χάσης:

Φτωχός άν είσαι, πάλι θε να κακοπεράσης.

Είσ' έγγαμος; δεν θαύρης ποτέ σου ήουχια.

Είσ' άγαμος; θα ζήσης σάν νάσαι σ' έρημια.

Έχεις παιδιά; Δέν λείπουν τά θάσανα κ' οι πόνου

Δέν έχεις; σάν ψωριάρη κανεις δεν σε σιμάνει.

Άκμάζεις; θα γυρίζης και τρέλλες θενά κάνης.

Εγήςραςεις; άμέσως ή δύναμι σου χάνεις.

Λοιπόν, έν' άπ' τά δύο, θαρρώ, θα προτιμήσης,

Ή εις αυτό τον κόσμο ποτέ να μη πατήσης,

Ή άμα τον πατήσης, μικρό-μικρό άκούα

Τά μάτια σου να κλείσης, να σε σκεπάση χώμα.

Ο ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΣ ΒΙΟΣ

(Κατά τον ΜΗΤΡΩΔΩΠΠΟΝ)

Ποιό δρόμο στή ζωή του κανείς ν' προτιμήση;

Στήν αγορά και φήμη και γνώσεις θ' άποκτήση;

Στό σπίτι ήουχια, σ' άγρούς ή φύσις χαιρεί.

Στή θάλασσα τά κέρδη, στής ζειντειαίς τά μέρη.

Άν μόν παράδες έχεις, μη δόδες θα γυρίζης.

Πτωχός άν είσαι, πάλι, μόνος θα τό γνωρίζης.

Είσ' έγγαμος; θα έχης στο σπίτι σου προσάτη

Είσ' άγαμος; θα ζήσης ζωή ήουχιατή.

Έχεις παιδιά; μη πόθο θα ήγης και θα εισ' ληθς.

Δέν έχεις; άμερίμωρος τον βίου θα διέλθης.

Άκμάζεις; θα κοχλάζω τό αίμα σου στας φλέβας,

Εγήςραςεις; οι νεύο θα σε κυτάνν με σέβας.

Λοιπόν, έν' άπ' τά δύο ποτέ μη προτιμήσης,

Ή δηλαδή τον κόσμο ποτέ να μη γνωρίζης

Ή άμα τον γνωρίζης, να άποθήθης κιάλα

Όχι. Του βίου είναι καλά και άξια όλα!

ΜΟΝΟ ΓΙΑ ΣΕΝΑ

(ΑΡΜΕΝΙΚΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ)

Σάν πεισματάρικο παιδι κλαίει ή καρδιά μου κλαίει

Και σενα θέλει μοναχά κι' όλο γιά σενα λέει,

Του κάκου παίρνω ής γλυκά γιά να ήνε γλυκάνω,

Να ήν σαπάσω δεν μοπορώ. Ω, πές μου τί να κάνω;

Κι' άν έδειξα στα μάτια μου όλα ής ής τά κάλλη,

Τί να τους κάνω, άφο από σε να ίδουθω δεν θέλουν άλλοι;

Ψυχούλα μου σ' άγάπησα στον κόσμο τούτο τόσο,

Που άν μου ζήτησης ή ζωή κι' αυτή θα σου ή δώσω,

Μονάχα τά ματάκια μου φοβούμαι μη ζητήσης.

Γιατί μιάν ώρα άν δε σε δώ, νεκρό θα μ' άντικρύσης.

Μεταφράσις ΓΙΑΝΝΗ ΠΕΡΓΑΛΙΤΗ